

Rondje Groningen

Eindredactie:
Jan Niemeijer

De trein stopte bij Evert Scholten voor de deur

Het duurt nog even, maar grote gebeurtenissen werpen hun schaduw vooruit. Zaterdag 2 november gaat in theater 'Het Kielzog' in Hoogezand een bijzonder theaterstuk in première. Schrijver Gert Fokkens deed meer dan twee jaar lang onderzoek naar de ondergang van het legendarische aardappelmeele- en strokartonconcern van de familie Scholten, waar het stuk om draait. De Nederlandse titel is 'In de schaduw van de eiken'. Maar omdat het stuk wordt opgevoerd door het Gronings-talige gezelschap Waark, heeft Gré van der Veen de tekst vertaald in het Gronings. Regisseur Harm-Ydo Hilberdink bedacht de Groningse titel: 'Scholten zienent', wat zoveel betekent als 'de Scholtens'.

Het verhaal speelt zich af in een villa in Haren. Daar wonen de laatste telgen van de

■ Schrijver Gert Fokkens (rechts) en regisseur Harm-Ydo Hilberdink.
© NvhN/Han de Graaf

fabrikantenfamilie, Johan (74) en Margreet (84) Scholten. In de laatste vier dagen van oktober 1956 kijken zij terug op

hun leven. Op deze wijze wordt een fascinerend beeld gegeven van de afbrokkeling van een familie-imperium in

een tijdsverloop van zestig jaar.

Gert Fokkens heeft zich ruim twee jaar verdiept in archieven over de Scholtens en gesproken met familieleden en oud-werknemers. Nu kan hij honderduit vertellen over hun rijkdom, problemen en eigenaardigheden. "De trein, die net vanaf het station puffend op gang was gekomen, stopte weer bij het theekoepeltje aan de Hereweg. Daar stapte Jan Evert Scholten in om naar zijn maitresse in Den Haag te gaan."

Er zitten tien flashbacks in het verhaal, teveel om telkens het decor te wisselen. En daar zit het bijzondere van 'Scholten zienent' in: de scènes spelen zich niet alleen af op het podium, maar ook op twee piepkleine speelplekken in de zaal, zodat filmische overgangen mogelijk zijn. Ook verras-

send zijn de naadloze tijdsprongen die gemaakt worden. De 74-jarige Johan kruipt bij voorbeeld in een scène over de grond op zoek naar een cent. Al kruipend komt hij zijn opa, de beroemde W.A. (Willem Albert) tegen. De toeschouwer ziet de herinnering van Johan (die opeens een jongetje van zeven is) op het podium ontstaan.

Door de omvang (er zijn maar liefst vijftien rollen) en technische complexiteit kost de realisering van 'Scholten zienent' veel geld. De provincie en gemeente Groningen hebben het stuk al gesubsidieerd, maar de makers zoeken nog naar sponsors. Maar omdat de familie Scholten aan de wieg heeft gestaan van veel bedrijven en maatschappelijke en culturele instellingen in Groningen mag dat toch eigenlijk geen probleem zijn.